

SAMRØÐA við ein N.I.O.G.T.-mann.

Nú ein dagin stóð ein greinastubbi í einum blað um dansifelagið »Vitane«, hvussu gott tað var, at hetta var stovn að, tí ungdomurin í Havn hevði einki at fara til, og tað kann nú vera gott og væl; men hetta fekk ein at hugsa um, hvat býurin hevur at bjóða ungdomi sínum.

Fyrst er tað skúlnar, hann kann vitja: handilsskúlan, kvoldskúlan, tekniska skúlan og fyrri gentur: skeið í veving, seyning, brodering og matgerð. Ymisk ítróttafelag eru, sangfelag ungmannafelagið »Merkið«, og so ein týðningarmikil tættur innan fyrri ungmannafelagið: skótaróslan.

Síðani er ungmannadeild KFUM's og K's Hesi hús hava umframt teirra fundarkvöld opið hús hvørt sunnukvöld fyrri ungdomi.

Harafrat kemur Losjan, sum eisini hevur eitt ungmannafelag. Vit hitta ein losjumann og biðja hann siga okkum frá hesi ungmannadeild, hvat hon hevst at, og hvussu hon arbeidir.

Hann tekur soleiðis til:

Tá tygum spyrja, hvat Ungmannadeildin fast við, so kann beinanvegin verða sagt, at endamálið er at samla ungdom saman í eitt felag, har høvi er til at geva teimum ungu tað, sum ofta er tørvur á, nevnliga nakað at takast við í frítíðini, og eisini at virka soleiðis, at ungdomurin lærur at vera siðligur og altíð at kenna tað, sum gott og virðismikið er, og samtíðis eisini at skýna á, hvat er skeið og hvat er skaðiligt.

Eg vil beinanvegin siga, at NIOGT Ungmannadeildin í Havn bert hevur limir, sum eru fráhaldandi; men hetta skal skiljast so, at *allur ungdomur altíð er velkomin* til tær samkomur, sum deildin hevur.

Tá tað herfyri stóð at lesa í 14. Sept., at tað ikki var nakað stað, sum ungdomurin kann samlast í frítíðini, so er hetta ikki beint, tí tað er nettupp hvat veruleikin er: í losjubúsinum við Tinghúsvegin er opið hús hvørt leygarkvöld frá kl. 20 og kvöldið út fyrri *allan ungdom*, og soleiðis hevur verið meginpartin av teimum 20 árunum, felagið hevur virkað.

..... og hvat vit so gera?

Ja, í hesum liggur so nógv. Eg vil samantikið siga, at vit gera alt, sum gerast kann í einum ungmannafelag, soleiðis at skilja, at allir tættir innanfyri eitt ungmannafelag nú á døgum so at siga eru at finna innanfyri ungmannadeildina. Men tá ein hugsar um eitt ungmannafelag, so hugast oftast um tað arbeiði, sum gerst um veturin.

Hvørt leygarkvöld er okkurt, t. d. verða kvöldini í einum mánaði bytt soleiðis, at fyrsta kvöldið er fundur, tá hava limirnir orðið, kanska heldur okkur roða, tekur okkurt evni fram, sum nettupp viðvíkur arbeiðinum í felagnum, og tá kann verða komið við atfinningum og leiðbeiningum og við uppskotum um ymist. Tað er ofta eitt gott kvöld. So er felagssangur, og aftaná er oftast okkur felagsleikur. Næsta kvöldið er t. d. skemtikvöld, tá er fyrrreikað nógv til skemtun, tvey ungu kunnu tá sjálvi royna kynstir sínar, skemtileikir, sangir, tónleikir, upplestur o. a. Triðja kvöldið er opið hús, t. v. s., tá standa ymisk spøl frammi, og einhvør kann hugsa sær sum best við kortspæli, matador, bob, bordtennis o. o. Fjórða kvöldið er við hvørt dansur ella vit fara út í býn at hyggja eftir okrum virki; er tað gott veður, so er stuttligt á fara ein gongutúr, og tá vit koma aftur, so hava genturnar altíð ein heitan munn tilreiðar.

Men hetta er bert í stuttum frásagt, tað er sjálvandi nógv smíð, og nógv tíð krevst at leggja alt til rættis, og tað verður so gjørt onnur kvöld. Um ein hevur áhuga fyrri arbeiðinum, so er altíð okkurt at gera, tað skal nógv arbeiði til at fyrrreika skemtileikar, nú er t. d. ætlanin at fara undir ein sjónleik. Í vár var ein kabarett framfóð, og tá skuldi nógv gerast til, men bæði til sjálvan leikin og tað, sum skal tilnevast, hava vit jú gott fólk, so tað plagar altíð at ganga væl to skal sigast, at húsarúmdin er alt ov lítill, tá vit skulu gera nakað serligt. Stórar veitslur ella samkomur kunnu vit als ikki hugsa um, so fegin vit enn vildu, tí tað hava vit ikki pláss til, at tí mega vit royna at gera sum best. Eingin annar var fegnari enn vit, um vit fingu stórri hús — tað vantar í stórum.

Men umframt alt tað, sum verður gjørt innandura í felagshúsi okkara er nógv annað. Eg haldi, vit eru dúglig at ferðast. Tað hendir seg meira enn so, at vit ein leygar dag fara at vitja losjur ella felag á byggunum og koma so aftur mánamorgun. Á slikum ferðum um hava vit mangan undirhald við okkum, ella okkur heldur roða. Eisini er ítróttafelagið Kyndil ein avleggari av ungmannadeildini, og fyribils fólka vit hondbolt bæði summar og vetur. Býráðið var so beinasamt at leiga okkum niðaru fimleikarhøllina tvær reisir um vikuna.

Tað er heldur ikki sjáldan, vit hava høvi til at verða saman við felogum okkara uttanlanda. Í summar var ungmannadeildin í Íslandi á 3 vikur, tað vóru sanniliga góðir dagar.

..... hvussu nógvir limir og viðurskiptini: losja—ungmannadeild?

Vit eru um leið 100 limir í ungmannadeildini; men tað vil ikki siga tað sama, sum tað bert er teir, ið eru við, nei, ein hópur av ungfólki vitjar okkum ofta, sum ikki eru limir, og tey eru altíð velkomin. Leygarkvöld eru vit ofta so nógv, at salurin er alt ov lítill, serliga kvöld, tá nógv undirhald er; men sum við ungdomi yvirhøvur, so eru ofta fá, tá tað t. d. er fyrrlestur ella okkurt sokallað sturt, men to so, vit eru ongatið heilt fá.

Losjan og ungmannadeildin er ikki sama felag; á regluligan losjufund kunnu bert limir koma, men í ungmannadeildina kunnu øll koma.

..... endamálið?

Ja, vit starvast fyrri fráhaldi, Vit meina avgjort, at eitt ungmannafelag, av hvørjum lagi tað er, sum tolorer at rúsdrekka verður nýtt á veislum ella samkomum, tað svikur sítt endamálið. Sunnur og rættur ungdomur skal ikki nýta rúсандi drykkir at seta »humor« í, nei, kann ungdomurin ikki stuttleika sær uttan tað, so er tað ikki rættur ungdomur. Vit halda fast uppá, at stuttleiki uttan rúsdrekka er tann einasti rætti — kann blóðið sjálvt ikki rúsa, ja so er illa stutt — medisín er fyrri sjúklingar, ikki fyrri raskar unglingar at stimulera seg við.

Læknaval.

Teir limir, ið ynskja at skifta lækna frá 1. januar 1957, mega siga frá nú og í seinasta lagi hósdagin tann 20. desember.

Tað kann bert veljast millum kommunulæknarnar Axel Poulsen og Jacob Højgaard.

Eftir sáttmálanum við læknafelagið mega hjún hava sama lækna.

Havn, 29. november 1956.

Havnar sjúkrakassi.

Úr Hvalba

Í Dagblaðnum nr. 91 er tað ein huldumaður, sum nevnr seg »Neon«, ið tykist at vera blivin fúrtin yvir tað, sum er sagt um ljósið og ljósprisin í Hvalba, eins og hann eisini tykist at hava ilt av øllum tí, ið skrivað verður av sama manni — men to tykist hann ikki at vera heilt vísur í, hvør maðurin er, tí greinin er bend til ein tíðindamann, men í endanum á greinini heldur hann seg vera beinrakinn, og hevur kroyst eitt kristi navn burtur úr sær. Leingi hevur hasin huldumaður verið um at fáa sær hasar reglurnar saman, og sjálvandi eisini himprast við at koma fram í almennum blað, og hevur ivaleyst av hesum sama lagið nógvur natur í svovnløysi og ikki vitað sær síni livandi ráð, hvussu hann nú skuldi koma sær burtur úr hasum ófarinum, og so onkuntíð í ørviti latið greinina frá sær, og soleiðis ikki havt skil fyrri at undirrita sítt kristna navn.

Hesin sami »huldumaður« hevur kanska ætlað at geva lesarum Dagblaðsins ein meira fjølbroyttan lesnað, enn tann, ið vanligur er og soleiðis samtíðis kunna fáa høvi til ein stuttligan lesnað; men mangan kann ein stuttleiki bliva einn ov dyrr.

Tað er nú ikki altíð so hugnaligt at stríðast móti einum huldumanni, og slíkt vil eg eisini frábiðja mær; men við ein og hvønn, ið kemur fram undir kristnum navni, eri eg ongatið ræddur fyrri at koma í blaðjak við, hvat navn hann so enn er nevndur. Hvussu bebbarræddur hesin sami huldumaður er fyrri at koma fram við sínum kristna navni, prógvar best tað huldumerki, hann skrivur undir. — Kanska best fyrri hann, tí annars kundi hann kanska fingið eitt slíkt svar, at hann ongatið aftur á ævi síni váttað sær aftur fram í almennum blað. Men áðrenn eg endi hesa grein, vil eg biðja henda sama »huldumann« at vera so nasadjarvan, at taka handa stubban einaferð uppfattur undir sínum kristna navni, so kanska vit báðir kunna hittast fyrri rætta viðkomandi. Tað, sum eg skrivi í bæði tíðindabrevum og øðrum greinum, ætli eg mær sjálvur at taka ábyrgd fyrri.

Tíðindamaður.

Per var forelskaður í Suffia.

— Kæra Suffia, stamaði hann, kann eg sleppa at kyssa teg?

— Eg rópi, svaraði Suffia, og Per sakk niður á divanina.

— Men, legði Suffia aftrat, eg rópi spakuliga.

Í dag giftast í Havn Rhoda Ártung og Marius Rubeksen.

Klakksvík í dag

Hósmorgunin segði Jóannes Patursson frá, at hann hevði 150 tons. Trólararnir eru allir við Bjarnoydna. Veðrið hevur verið vánaligt, men reidiliga betri seinastu dagarnar.

Polarfarið, ið kom eystanifrá við 95 t., skal í dag fara til Keypmannahavnar at landa.

Í fyrradagin andaðist Ella Michaelsen av skaðanum hon fekk tá eldur kom í skúlan á Viðareði.

TØKK

Hjartaliga takki eg øllum tykkum, sum við gávu, telegrammu i og á annan hátt gleddu meg á 70-áraføðingardegi mínum 16/11-56.

Samuel J. Jacobsen.
Búðunum — Klakksvík.

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villi Sørensen.
Bó x 76,

Prentsmiðjan á Meygsbrøyt
TELF 1820

Húsabygging

Á flest øllum økjum eru vit aftanfyrri grannar okkara. Teir hava í dag allir eina góða bústaðarlóggávu. Vit hava onga. Jú, t. v. s. vit hava eina »negativ« eina, ið setur vissar treytur fyrri, hvat vit »ikki mugu gera«, tá vit byggja. Um húsin á annan hátt eru forsvarlig, ótíðarhóskandi og kanska ósunn fyrri heilsuna, kemur samfelagnum ikki við. Men sannleikin og veruleikin er kortini tann, at húsabyggingin er nógv meira enn tað at útvega fólk tak útyvir hovið — hon er eitt lið í sosialpolitikkinn, hvørs aðalendamálið má vera at skapa grundarlag fyrri einum sunnum og lívseigum fólk.

Treytirnar fyrri eini fullgiggaðari loysn eru m. a.:

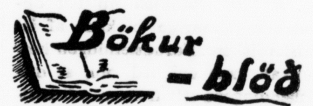
Tíðarhóskandi bústaðarlóggáva.

Lagalig og langfreistað bygging.

Almennur studingur og uppiðkoyti til eginpening og bygging.

Búsetingarlán við tí endamáli, at heimið viðv. ístandsetingum, innbúgv, húskiradum og nútíðar arbeiðis tólum verður so fullkomið sum gjørligt, tá tað frá fyrstu tíð verður tikið í brúk.

Eins og kvimmurnar í grannalondunum eiga tær føroysku kvimmurnar at fylkjak um henda húsabyggingar- og bústaðarpolitikk, ið viðkemur hvørji einastu kvinnu í landinum, og hvørs frami við verða øllum landsins kvinnum til almikla gleði og ómetiligt gagn.

Min Jólábók er nú útkomin. Hon er 128 blaðsíður og hevur sum vant yrkingar og søgur fyrri børn. Tað má sigast, at Lærafelagið er heppið at vera ført fyrri at kunna geva út hesa bók, so væl útstyrað við myndum og kortini halda hana í so lágu prisi sum 3 kr. Hetta man vera tann føroyska jólábók, ið best hóskar fyrri børn. Janus Kamban hevur gjørt myndina á permuni, og hóast hon ikki er petti jólalig, so er hon avgjort ein mynd, ið fellur børnunum væl, so litfugur og fantasifull hon er.

Bardagaskaldið er lítið yrkingarsavn, 40 síður, av Bernhard Brim. Henda bók kom út bókadagin. Yrkingarnar snúgva seg eina mest um bardagatíðina, og flestu yrkingarnar eru snøggar og beinraknar.

Almanakki 1957 er útkomin. Tað er H. N. Jacobsens Bókahandil, ið gevur út hesa rúgvusmiklu og nyttugu bók. Prísur 2,50 kr.

Ein kanning millum 72 danskar húsmodur visir, at hvør familja í meðal brúkar fyrri 3,24 kr. í kost upp á fólkíð um dagin. Minsta brúk er 2,63 kr. og mesta brúk 5,74 kr. upp á fólkíð; men tá eta hesi 8 ferðir um dagin.